

Strid om krigslegendene nordpå

Sovjetgeneralens eventyr om de 3 000 finmarkinger som tyskerne ville sprengte i luften i Bjørnevattn avlives i pressen.

Vi har tidligere her i bladet nevnt feiringen av Sovjets «befrielse» av Finnmark for vel 25 år siden, og vi har også vært inne på at det oppsto en viss brann i rosenes leir. Det ble således avslørt at de nordmenn som deltok i denne befrielsen trass i at de var satt opp som en egen sluttet avdeling under general Dahl ikke fikk oppholde seg i Finnmark uten oppholdstillatelse av den røde hær. Så det er nok all grunn til å sette spørsmålsteget ved alliertheten!

Det er imidlertid noe annet vi tenker på her, nemlig på Sovjets utmaling nå av sine heltebedrifter dengang og bølger dette har avstedkommet i lokalpressen. En innsender i «Finnmarksposten», Arve Nilsen er således indignert over Sovjets skryt og skriver bl. a.:

«En russisk offiser kan plutselig fortelle at sovjetsoldatene reddet over 3 000 nordmenn i Bjørnevattn fra den sikre død. Nordmennene var blitt stuert sammen i en gruvegang, og tyskerne hadde tenkt å blåse alt sammen i luften. Heldigvis kom sovjetrusserne og fikk avverget katastrofen. Denne nyheten dukker opp midt under festbrusen i forbindelse med markeringen av 25-årsjubileet av russernes frigjøring av Finnmark.

Av en eller annen grunn ønsker Sovjet å huske at de reddet Finnmark, av forståelige grunner er flere finmarkinger berørt av det og takknemlig for det. Men noe sovjetrusserne også synes å ville glemme er at den tyske tilbaketrekning var en nøye planlagt manøver lang tid i forveien. Tyskerne ble ikke kjeppt jaget av russerne. — —»

Og som et PS i innlegget kommer så attpåtil dette:

«Gruvegangene i Bjørnevattn var ikke underminert mens 3—4000 mennesker oppholdt seg der under kamphandlingene i Sør-Varanger høsten 1944, kan overstigeren ved gruvene i Bjørnevattn, Johan Hansen si til bladet Nordlys. Det er sannsynlig at ledningene har vært vanlige telefonledninger. Det er «nyhetens» opphavsmann, generaloberst Grusjevoj, som har vært galt underrettet.»

Og Arve Nilsen slutter med disse ord som nok kan

og bør gis videre adresse enn bare til Finnmark:

«Det er historisk gledelig at denne lille villfarelse ble korrigert. Selv om det skulle ta 25 år. Forhåpentligvis vil eventuelle andre misforståelser bli oppklart innen Finnmark og Sovjet skal feire 50-årsjubileet for frigjøringen av Finnmark. Hvis vi da fremdeles har frihet til å feire frigjøringen.»

La oss i samme forbindelse nevne et foredrag som orlogskaptein J. R. Hegland holdt i Bergen Orlogsforenings møte sist høst. Om dette melder pressen bl. a.: «Omkring 30 norske fartøyer forsvant «sporløst» under krigen, men takket være nitid gransking av britiske og tyske kilder, har marinehistorikeren, orlogskaptein J.R. Hegland klart å bringe på det rene hva som hendte med disse skipene. — — En annen ting man merket seg i Heglands kåseri, var at det ikke foreligger noe som støtter ryktene om at tyske ubåter beskjøt skipbrudne i sjøen eller i livbåter, eller ved ret livbåter — —».

Men helt kan man jo ikke gi slipp på all hetsen, så uten å understreke at det nok hendte at britene (bl. a. i Jøssingfjord og ved senkningen av norske båter nordpå) gikk løs på skipbrudne, så fortsatte kåsøren slik at alle måtte tro det bare gjaldt tyskerne: «— — trass i den nådeløse brutalitet ubåtkrigen mot den sivile flåte elers ble utkjempet med.» (Utthevelsen av oss.)

De samme folk som så hårdnakket hevder at den bortchartrede norske handelsflåtes seiling under verdenskrigen var krigsinnsats kan vel ikke godt beklage seg over at den måtte betales med blod og lidelser. Men ingen har påstått at det var krigsinnsats i denne betydning de gjorde de båter som under okkupasjonen bragte livsfornödenheter langs norskekysten og holdt kommunikasjoner nødvendig for sivilbefolkningen igang. Likevel gikk britene (og kanskje nordmenn i deres tjeneste med?) til angrep med «nådeløs brutalitet» på disse fredelige rute-skip. Slik vi har fortalt om før her i bladet.